

Dette er altså en opfordring til at undersøgelsen af de litterære værker forholder sig *aktivt* til dem, at udgangspunktet ikke tages i Kulturen men i historien, i de virkelige samfundsforhold og de deri placerede menneskers forestillinger, samt disses eventuelle modstrid med deres reelle situation. En litteraturforskning, der under påberåbelse af objektivitet vil se bort fra disse forhold, giver derved afkald netop på den videnskabelighed, som kun kan sikres gennem fastholden af realiteterne.

Note:

Om litteraturvidenskab og socialvidenskab kan der læses mere i Ralf Pittelkows artikel i dette nummer af Poetik, om abstrakt almen kommunikation i sammes artikel 'Litteratur som socialt fænomen' (Poetik III.4); om ideologi skriver Carsten Thau i sin artikel i dette nummer af Poetik; om klassebegreber og stratifikation se Therborn 1971; jeg har udførligere behandlet nogle af de her berørte problemer i 1972a, specielt spørgsmålet om samfundsindividerne som bærere af samfundsforholdene, om 'fremmedgørelse' se 1972c; om samfundsvidenskab og litteraturvidenskab har jeg desuden skrevet i 1971b og 1970. Nogle af emnerne i denne artikel behandles i en bog, der er udkommet siden artiklen blev afleveret til sats; jeg må derfor nøjes med at henvise til bogen: Anders Lundkvist: *Kapitalens bevidsthedsformer*, GMT 1972.

Bibliografi:

- Adorno, Th. W. m.fl. 1969 *Der Positivismusstreit in der deutschen Soziologie*.
 Adorno, Th. W. m.fl. 1970 *Sociologi og empirisk forskning*, i: Kalleberg (ed) *Kritisk teori*, Norsk Gyldendal.
 Brooks, Cl. 1968 *Poetisk struktur* (overs. af The Well Wrought Urn).
 Holdschmidt, V. 1962 *Gruppe og samfund*.
 Madsen, P. 1969 *Ideologivistik*, i: *Häften för kritiska studier*.
 – 1970 *Litteraturforskningens interesse*, i: Schou (ed.): *60'ernes danske kritik* (revideret udg. i: K. Norén (ed.): *Marxisme och humaniora*, Cavefors 1973).
 – 1971a *Deux ou trois perspectives d'une science de la littérature*, i: *Revue Romane*.
 – 1971b *Semiotik og dialektik*.
 – 1972a *Hvad bærer teksten?*, i: *Poetik* 17.
 – 1972b *Modsigelsens poetik*, i: *Poetik* 18.
 – 1972c *Om "fremmedgørelse"*, i: *Tegn Tekst Betydning*, Ditlevsen, Pedersen, Svindborg (eds).
 Marx, K. 1970–72 *Kapitalen I – III*.
 Merton, R. K. 1957 *Social theory and social structure*.
 Pittelkow, R. 1970 *Litteratur som socialt fænomen*, i: *Poetik* III.4.
 – 1972 *Samfundsteori og tekstteori*, i: *Poetik* 19.
 Stubgaard, J. 1968 *Kunstfonddebatten* 65.
 Thau, C. 1972 *Om-verden og mod-verden*, i: *Poetik* 19.
 Therborn, G. 1971 *Klasser och ekonomiska system*, Zenitserien.

Artiklen 'Sociologi og empirisk forskning' er nu kommet på dansk i Adorno, Th. W. 1972 *Kritiske modeller*, Rhodos.

PERSONREGISTER

Personer, der kun optræder i henvisninger til supplerende litteratur, er ikke medtaget. Årstal er kun anført ved afdøde personer.

- Adorno, Theodor Wiesengrund (1903-69) 30, 48, 56, 91, 97, 98, 104, 114-118, 120, 124.
 Althusser, Louis 10-11, 20, 58, 70, 120.
 Aristoteles (384-322 f.v.t.) 79, 80
 Bachtin, Michail 36.
 Balzac, Honoré de (1799-1850) 27, 29
 Baudelaire, Charles (1821-1867) 40-43.
 Benjamin, Walter (1892-1940) 40-43, 49, 131.
 Bergson, Henri (1859-1941) 42.
 Bernstein, Eduard (1850-1932) 8.
 Bloch, Ernst 91-92, 98.
 Brandt, Per Aage 57-68.
 Brecht, Bertolt (1898-1956) 29-30.
 Brooks, Cleanth 125.
 Defoe, Daniel (1660-1731) 36, 52-54.
 Derrida, Jacques 64.
 Descartes, René (1596-1650) 98.
 Diderot, Denis (1731-1784) 12.
 Engels, Friedrich (1820-95) 7-8, 27, 76, 88.
 Escarpit, Robert 47.
 Feuerbach, Ludwig (1804-72) 93, 111.
 Flaubert, Gustave (1821-80) 27, 28, 29, 32, 44-46, 69.
 Ford, Henry (1863-1947) 29.
 Freud, Sigmund (1856-1939) 11, 32, 35-36, 43, 51-56, 69.
 Fügen, Hans Norbert 47-49.
 Goldmann, Lucien (1913-1970) 31, 32-40, 49.
 Goldschmidt, Verner 118-120.
 Goux, Jean-Joseph 50, 56.
 Grodal, Torben Kragh 50-1.
 Grossmann, Henryk (1881-1950) 75.
 Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831) 25-26, 27, 28-29, 74, 86, 96.
 Hobbes, Thomas (1588-1679) 98, 102.
 Horkheimer, Max 91, 93.
 Kafka, Franz (1883-1924) 37.
 Korsch, Karl (1886-1961) 8, 68.
 Krahll, Hans-Jürgen (1938-70) 75, 81.
 Kristeva, Julia 36, 56, 64.
 Lazarsfeld, Paul F. 113.
 Lenin, V. I. (1870-1924) 19, 22-24, 25, 32-33, 49.
 Lévi-Strauss, Claude 50.
 Lukács, Georg (1885-1971) 24-32, 33-34, 37, 39, 40, 49, 114.
 Lundkvist, Anders 17-18.
 Malraux, André 37.
 Mao Tse-Tung 10.
 Marcuse, Herbert 39.
 Marx, Karl (1818-83) 5-22, 24, 27, 30, 31, 32, 37, 38, 39, 40, 46, 60, 64, 68, 70, 74-110, 111, 114, 117, 120-123, 124, 127, 128.

Mehring, Franz (1846-1919)

7.

Merton, Robert K.

112-114, 117, 128.

Metscher, Thomas W. H.

25-26, 28.

Møller Kristensen, Sven

46.

Ottwalt, Ernst

26, 30.

Platon (429-347 f.v.t.)

80.

Plechanov, Georgij (1856-1918)

11-12.

Poe, Edgar Allan (1809-49)

41.

Proudhon, Pierre-Joseph (1809-65)

106.

Proust, Marcel (1871-1920)

42.

Rousseau, Jean-Jacques (1712-78)

103.

Sartre, Jean Paul

32, 44-46, 49, 69.

Smith, Adam (1723-90)

98.

Sohn-Rethel, Alfred

75.

Spinoza, Baruch de (1632-1677)

98.

Stendhal (pseud. f. Marie-Henri Beyle, 1783-1842)

37.

Stirner, Max (pseud. f. Johann Kaspar Schmidt, 1806-56)

76.

Svalastoga, Kaare

119.

Sønderby, Knud (1909-66)

43-44.

Sørensen, Villy

129, 131.

Thestrup, Knud

129, 130.

Tolstoj, Leo (1828-1910)

22-24, 32.

poetik

poetik 17:

Torben Kragh Grodal: Sælens lyst og sjælens ubodelige ensomhed (om Løgneren)

Anker Gemzøe: Processen i Kafkas antidigtning (om Processen).

Peter Madsen: Strukturalistisk litteraturvidenskab – kritisk videnskab, eller: Hvad bærer teksten?

Peter Brask: Semantiske beskrivelsesprincipper.

Anmeldelser.

poetik 18: *Modernismens poetik*

Claus Secher: Kunsten og den forvaltede verden (om Adornos æstetik).

Peter Madsen: Modsigelsens poetik (om Brooks, Adorno, Kristeva).

Viggo Røder: Textens grænser (om Greimas og tekstteorien).

Anmeldelser.

Under forberedelse:

poetik 20: *Kunst og klasser. Litteratursociologiske studier.*

Torben Kragh Grodal: Ægteskab, hierarki og klasse (om Shakespeare).

Jørgen Holmgaard: Hjertesorg og andre sorger (om H.C.Andersens 'Hjertesorg').

Preben Kaarsholm: Marxismen og historien. George Thomsons studier i den antikke tragedie.

V. I. Lenin: Tolstoj som den russiske revolutions spejl (artikler om Tolstoj, med indledning af Gunhild Agger).